

معنی متافیزیک در بستر یونانی / آغاز فلسفه یعنی آغاز متافیزیک

یک مدرس فلسفه درباره متافیزیک از نظرگاه هایدگر گفت: هایدگر بین آغاز فلسفه و سرآغاز آن تفاوت قائل است و می گوید اگر سرآغازی نبود اصلاً فلسفه آغاز نمی شد.

یک مدرس فلسفه درباره متافیزیک از نظرگاه هایدگر گفت: هایدگر بین آغاز فلسفه و سرآغاز آن تفاوت قائل است و می گوید اگر سرآغازی نبود اصلاً فلسفه آغاز نمی شد. سرآغاز فلسفه هم با فیلسوفان پیشا سقراطی یعنی هراکلیت، پارمیندس و آنارکسی مندرس است که آنها در فوسیس تأمل کردند.

به گزارش خبرنگار مهر، جلسه سوم کلاس «متافیزیک از منظر مارتین هایدگر» با تدریس حسن رحمانی از سری دوره‌های آموزشی و کارگاه‌های پژوهشی بنیاد حکمی و فلسفی احمد فردید عصر دیروز دوشنبه 7 مهر در محل این بنیاد برگزار شد.

رحمانی در این جلسه گفت: حوزه تعلیمی یونان در سه حوزه طبیعیات، منطقیات و اخلاقیات بود. یکی از شاگردان ارسطو رساله‌های او را جمع آوری کرد. ولی رساله‌ای از ارسطو را که در هیچ یک از این سه دسته نبود و به طبیعیات نزدیکتر بود؛ متافیزیک نام نهاد. هایدگر می گوید فلسفه یعنی فلسفیدن و ارسطو را آخرین فیلسوف یونانی معرفی می کند. یعنی فلسفه یونان با ارسطو تمام می شود و وقتی تمام شد در مدارس و برای صرف تعلیمات می رود.

وی افزود: هایدگر می گوید فلسفه علم نیست و دانستن نظریات فلاسفه، علم فلسفه و فلسفه خوانی است و نه فلسفه به معنای فلسفیدن. خواندن فلسفه، فلسفه را وارد حوزه‌های درسی می کند. ابن سینا متافیزیک را علم برین یا علم اعلا و یا همین فلسفه اولی می داند و دکارت ریشه همه علوم را از متافیزیک می داند. هایدگر وقتی می خواهد از متافیزیک بحث کند دانه دانه کلماتی که در یونان که روی هم متافیزیک شده تجزیه و تحلیل می کند.

این مدرس فلسفه ادامه داد: Physis با کلمه بودن یعنی به وجود آمدن، پیدا شدن، رشد کردن، و بالیدن یکی است. رشد کردن خیلی باب شده و معانی دیگر را تحت الشعاع قرار داده است. این کلمه Physis در یونانی دو معنای اصلی دارد. یکی همین فیزیکال یعنی موجودات طبیعی یا طبیعت یا طبیعیات است که لزوماً خدا آنها را نیافریده است بلکه خدایان یونانی هم را شامل می شوند. وقتی می گوئیم طبیعت یعنی انسان یک موجود طبیعی مثل درختان و حیوانات است که قدیم هستند. دوم هم Techne یعنی موجوداتی که ساخته بشر هستند. خودشان به طور طبیعی موجود نبوده و صنعت و ساخته بشر هستند.

رحمانی یادآور شد: هایدگر می گوید هیچکدام از این دو جای دیگری را نمی گیرد و درجای هم قرار نمی گیرند و هردو در کنار هم هستند. یعنی Physis موجود و به یک معنا وجود معنی می دهد. آن وقت هایدگر می گوید وقتی این دو معنا در ارسطو می آید آغاز فلسفه است و پایان فلسفه هم به همین دو معنا، در فلسفه به وجود آمده است.

این مدرس فلسفه ادامه داد: هایدگر بین آغاز فلسفه و سرآغاز آن تفاوت قائل است و می گوید اگر سرآغازی نبود اصلاً فلسفه آغاز نمی شد. سرآغاز فلسفه هم با فیلسوفان پیشا سقراطی یعنی هراکلیت، پارمیندس و مندرس است. هرچند گفته‌ها و سخنان کوتاهی از آنان باقیمانده است. هایدگر می گوید این سه فیلسوف در Physis تأمل کردند و سقراط و افلاطون و ارسطو هم در آن تفکر کردند و فلسفه را آغاز کردند. آغاز فلسفه یعنی آغاز همین متافیزیک. هایدگر برای روشن شدن سرآغاز و آغاز مثال بارش باران را می آورد می گوید ما یک دفعه می بینیم که از هوا باران می بارد ولی این بارش مسبوق به حرکت ابرها و وزش بادها و بارداری ابرهاست و اینها زمینه ساز باران هستند.